

SLOVENSKE NOVICE

Neodvisen slovenski tednik. Najbolj razširjen v severozapadu Z. D. Uspešen za oglaševanje.

SLOVENSKE NOVICE

SLOVENIAN NEWS

An independent Slovenian Weekly. Covers all the territory in the Northwest Best advertising medium.

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILO S. K. P. DRUŽBE.

Letnik IV.

CALUMET, MICHIGAN, FEBRUARY 27, 1920

Štev. 49

Vinska revolucija na Gorenjem polotoku.

Prohibicijska postava je zadela ob prvo preizkušnjo v Iron Riverju, ki se je pa jako žalostno iztekla za državo.

Vsi od Palmerja pa do zadnjega agenta so dobili dolge nosove.

Iron River, Mich., 25. febr. — Trideset zveznih prohibicijskih agentov in članov deželne policije, ki so sinoči prišli sem pod vodstvom majorja A. V. Darlymple, prohibicijskega komisarja srednje države, z namenom, da "ustavijo" železni okraj, je nocoj prišel na potu domov, dočim major Darlymple počuje v Washington, da se posvetuje z zveznim prohibicijskim komisarjem Kramer.

Major Darlymple, ki je vodil dobro znano ekspedicijo v Iron River, je trdnim sklepom, da aretuje vse tajne in mestne uradnike pod tožbo, da so se zoperstavili izdaji "suhe" postave, je bil danes od Kramerja odpoklican. Svetovanje mu je tudi obnem, da naj mirnim potom poravnava z nastopno atranko.

Predno je Darlymple odpotoval v Washington, je izjavil, da je v kopike zveznih agentov velik strah za uveljavljanje prohibicijske postave. Martin S. McDonough, okrajni pravni zastopnik in nekdanji ekrajni oblasti, katere so mu po Darlymplevem izreku "v javni revoluciji" proti združenim državam, je dobil od distriktnega pravika v Grand Rapids navodila, da naj se mirno zadrži in naj nastopi nobenega koraka. Žir. McDonough je nameraval namreč majorja Darlymple in njegovo spremstvo aretirati, ko bi izstopili iz vlaka v Iron River. Ko je pa bil, da so prohibicijski agenti oboroženi od nog do glave, je pa svojo namero opustil in nasvetoval veliki množici naroda, ki se je zbirala na kolodvoru, da naj se mirno razide domov. In tako je prišlo, da je Darlymple s svojo gardo našel namesto revolucionarnega gnezda eno najbolj mirnih mest v Zdr. Državah. Njegova izjava "I will raise hell up in the Iron country" se je razblinila kakor pena.

Kako je prišlo do tega, da je zvezni prohibicijski stroj začel naenkrat delovati? Stvar je čisto priprosta. V Iron River žive trije Italijani, Stalcuzzi, po imenu. Imajo trgovino. Stanujejo pa v istem posloju nad prodajalno. Obtoženi so bili, da prodajajo vino. V njihovem stanovanju so našli 11 sodov vina. Solunja pa jim ni mogla dokazati, da vino res razpečavajo in so bili oproščeni. Nato pa je stopil v akcijo distriktni prohibicijski komisar iz Marquettea. S svojimi agenti je vstopil v stanovanje Italijanov, vino konfisciral in ga odpeljal. Na potu pa ga je ustavil okrajni pomočnik Mc Donough in mu odzvel vino, češ da komisar ni imel pravice zapleniti vina potem ko so bili obtoženi italijani oproščeni obtožbe kršitve suhe postave. Distriktni komisar je zadevo naznanil v Washington in prohibicijski stroj je začel delovati in to

pot proti okrajnim oblastem, češ da ovirajo strogo izvrševanje prohibicijske postave. Kak da je bil izid, smo že povedali. Preveč vneti prohibicijski agenti so za eno blamažo bogateji. Celotni generalni pravdnik Palmer se je opravičil in izjavil, da so delali preveč v naglici. Eno stvar je pa Darlymple vedar dosegel. Našel je namreč onih slovutih 11 sodov vina, teci ga uničil. Našel ga je v kleti Father Lenharta, kat. župnika v Iron River, kamor ga je dal Mr. McDonough spraviti, češ da je ta klet edina v mestu, ki ima ključavnico, ki je varna pred tatovi.

Wilson je odgovoril na zavezniško noto glede jadranskega vprašanja.

London, 25. febr. — Wilsonov odgovor glede jadranskega vprašanja je dospel danes v London in je bil izročil vrhovnemu zavezniškemu svetu. V dobro poučenih krogih v Washingtonu se trdi, da Wilson odločno zavrača ultimatum, katerega so zavezniški poslali Jugoslaviji brez vednosti Zdr. Držav, da pa je pri volji nekoliko popustiti v sporazumu, kateri je bil sklenjen 9. dec. in katerega so tudi Zdr. Države odobrile.

Predsednik imenuje novega državnega tajnika.

Washington, 26. febr. — Iz Bele Hiše je bilo danes objavljeno da je predsednik Wilson imenoval Bainbridge Colby-ja iz New Yorka za državnega tajnika na mesto Lansinga, ki je pred kratkim odstopil. Colby je bil pristaš republikanske stranke da one slovite čičaške konvencije, na kateri se je republikanska stranska razdvojila in je pokojni Theodor Roosevelt ustanovil novo stranko Bull Moose. Colby je bil eden izmed vodij nove progresivne stranke. Še le leta 1916 je pristopil k demokratski stranki.

Zopet en Amerikanec ugrabljen.

Washington, 25. febr. — Državni departament je danes prejel poročilo, da so v Mattimi, Durango, Meksikanski banditi ugrabili Barry Hogarty-ja, ameriškega državljanca ter zahtevajo za njega visoko odkupnino. Hogarty je bil superintendent topilnice American Metal družbe. Državni departament je prejel to poročilo iz glavnega uradnega urada v New Yorku.

Sovietske čete so vzele Arhangelsk.

London, 20. febr. — Današnje brezlično uradno poročilo iz Moskve se glasi, da so sovjetske čete okupirale Arhangelsk na obali

Belega morja v severni Rusiji, ki je bil še lam oporišče zavezniških čet. Ostanke belih čet v Arhangelsku so se pridružili sovjetski armadi.

Poročilo nadaljuje, da so sovjetske čete pred nekaj dnevi izvršile generalni napad na 15 milj dolgi črti od Azovskega morja do jezera Manič. Na vzhodnem koncu črte ob železnici, ki vodi iz Caricina v Jekaterinodar, se boji nadaljujejo, toda na zapadni strani je bil sovražnik temeljito pregnan. Na kavkaški fronti so rdeče čete okupirale Bešpagir in prodirajo dalje proti Stavropolu.

Iz proti boljševiških virov javljajo, da so kirganski kozaki pred nekaj dnevi izvršili uspešno lokalno ofenzivo na južnem bregu Dona in ujeli 1000 boljševikov.

Varšava, 20. febr. — Mirovni program Poljske je že dovršen in vlada ga prej predloži Franciji in Angliji predno ga odpošlje v Moskvo. Mirovni pogoji bodo izročeni sovjetski Rusiji okoli 1. marca.

Poljske oblasti so ukazale aretirati člane bivše ukrajinske vlade, ki so jih Poljaki obtožili, da so v zvezi z ruskimi boljševiki.

London. — Z Dunaja javljajo, da so prve sovjetske čete, ki so prekorale reko Dnjester, prišle v dotiko z Rumunci in boji se vrše na vsej črti. Kot se poroča, imajo Rumunci sedem divizij (87.000 mož) ob Dnjestru za obrambo Besarabije, dočim ima boljševiški general Znosjev 180.000 mož. Na južni sovjetski fronti poveljuje general Parskij s 146.000 možmi.

Rumunci so premestili večje število čet z črte na Ogrskem v Besarabijo v strahu pred navalom rdeče armade.

Iz poročevalnega urada kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu.

Beograd, 14. febr. — Ker Njegovo kraljevsko Veličanstvo Prestolonaslednik ni hotel sprejeti predloga kraljevske vlade, da se razpusti sedanje začasno Narodno Predstavništvo in da se razpišejo volitve za Veliko Narodno Skupščino — ustavotvorno skupščino — je vlada g. Ljubomira M. Davidovića podala ostavko.

Vest o vojni alijanci se zanikuje.

Rimski list "Idea Nazionale" je prinesla vest, da je bil sklenjen vojni savez med Francoso in kraljestvom Srbov, Hrvatov in Slovencev. Iz verodostojnega mesta smo pooblaščen, da izjavimo, da je ta vest popolnoma netočna.

Ostavka sprejeta.

Beograd, 15. febr. — Prestolonaslednik je sprejel ostavko kabineta, katero mu je sinoči podal ministrski predsednik Davidovič. Dosedanji ministri bodo vodili državne uradne posle do sestave novega kabineta.

Kabinetna kriza še traja.

Beograd, 19. febr. — Sestava novega kabineta je bila poverjena g. Milenku Vesniću in ker se njemu ni posrečilo da sestavi po želji krove koncentracijski kabinet, je prestolonaslednik poveril g. Stojanu Prčiću mandat, da sestavi koalicijski kabinet, ki bi mogel delovati s sedanjim začasnim Narodnim Predstavništvom

in poslovska vlada je padla zaradi denarnega spora.

Pariz. — Z Dunaja javljajo, da je Davidovičeva vlada v Beogradu padla predvsem vsled prepira z opozicijo zaradi nrejevanja denarne valute. Sklep vlade, da se štiri krove zamenjajo za eden činar, je pomogel opozicijsalcem da so ložje izpodbili ministrstvu zaupanje pri ljudstvu.

Peary, odkritelj severnega tečaja, umrl.

Washington, D. C. — Podadmiral Robert E. Peary, ki ima priznanje, da je prvi došel na severni tečaj 6. septembra 1909, je umrl. Bolan je bil dve leti. Peary je znan po njegovi kontroverzi z dr. Cookom, ko si je zadnji lastil čast, da je "odkril" tečaj, toda končno je bil Cook discreditan kot slepar in dokazi Pearyja so bili sprejeti.

Pogoji, pod katerimi Nemčija sama lahko kaznuje vojne krivce.

Berlin, 23. febr. — Zavezniška vlada, ki dovoljuje Nemčiji, da lahko sama zasliši in kaznuje obtožene vojne zločince, vsebuje tudi določbo, da morajo biti razveljavljene vse prejšnje obsodbe nad katerimi vojnimi krivci in postavitvi se morajo znova predi sodišče. Justični minister Evgen Schiffer je dejal včeraj, da bo nemška vlada prišla vse obtožence, proti katerim so naperjene specifične obtožbe, toda ne more pa prijeti takih, kot je Hindenburg, ki niso obtoženi, da so dejanski izvršili kak zločin.

Kongres je sprejel železniško predlogo. Delavstvo ni ma dosti upanja, da bi predsednik vetiral postavo.

Washington, D. C. — Železniška predloga je bila sprejeta v kongresni zbornici. Za predlogo je glasovalo 250 kongresnikov, proti pa 150.

Senat je sprejel predlogo v ponedeljek z 47 proti 17. glasovi.

Strokovno organizirano delavstvo se najbrž obrne na predsednika, da predlogo vetira. Seveda ni s tem rečeno, da bo predloga res vetirana, čeprav je lepo število demokratov glasovalo proti predlogi. Oč republikanski kongresnikov je le dvanaest glasovalo proti predlogi, dva in trideset demokratov je pa glasovalo zanjo, tako da se lahko čede, da so bili republikanci v večini med kongresniki, ki so glasovali za predlogo.

Glasovanje se je vršilo po imenih in pogodili so glasovanje tisti političarji, ki so dejali, da bo sedanji kongres sprejel železniško predlogo, čeprav se bo vršilo glasovanje po imenih.

Opozicija proti predlogi je nastopila zelo taktno, toda vsi zagovori in argumenti niso izdali nič, kajti jasno je bilo, da je večina za predlogo.

Prav zanesljivo ne bo marsikateri kongresnik, ki je glasoval za predlogo, izvoljen v jeseni zopet kongresnikom, ker ljudstvo ni zadovoljno s predlogo. Opozicija je radi tega zahtevala tudi glasovanje po imenih, da volilci vidijo, kako so glasovali kongresniki o tem važnem vprašanju.

Revolta v Italiji.

London, 25. febr. — Iz Rima se brzojavno poroča, da so delavci v Pieve di Soligo, Italija, zasedli vsa državna poslopija in proglasili sovjetsko vlado. V bojih, ki so se vršili med delavci in karabinerji je bilo mnogo oseb ranjenih. Nemirni so se pojavili tudi v mestih Vittorio, Monte Belluna in drugod.

Napad na srbskega prestolonaslednika in ministrskega Predsednika Protiča.

London, 25. febr. — Iz Trsta je prišla brzojavka na Central News, da je bil napravljen poskus umoriti srbskega prestolonaslednika Aleksandra in novega ministrskega predsednika Protiča. Napad sta bila ranjena. Podrobnosti brzojavka ne poroča.

Kam bo pregnan "kajzer"?

Haag, Holandija, 20. febr. — Sugestija, da se Viljem Hohenzollern, bivši nemški kajzer, pošlje na otok Curacao, je v splošnem simpatična. Holandci bi rajši videli, da gre Viljem na omenjeni otok, kakor pa na katerega v Vzhodnem Indijskem otočju.

(Otok Curacao, ki je holandska posest, se nahaja blizu obrežja Venezuele v južni Ameriki.)

Odločite v glede Carigrada vzbudila nezadovoljnost v zavezniških krogih.

London, 21. febr. — Zaključek vrhovnega sveta, da Turčija obdrži Carigrad, je zelo ozvolovljil gotove poslance v nižji zbornici. Poslanci zahtevajo, da se turško vprašanje ne sme rešiti brez sporazuma s parlamentom in zahtevajo debato. Lloyd George je včeraj izjavil, da zadnja beseda v zadevi Turčije še ni bila izrečena in da parlament lahko debatira kolikor hoče; priporočal je, da se debata vrši v tednu, ki prične s 1. marcem. Govori se tudi, da tudi angleški ministri niso vsi edini in nekateri nasprotujejo Georgu vsled odstopa Carigrada.

Vrhovni svet je včeraj razpravljaval nekoliko o Rusiji, toda kaj se je govorilo, oziroma sklenilo, ni nič znanega. Na vprašanje v parlamentu, če Anglija še podpira protiboljševiške armade, je odgovoril Lloyd George, da ni več nobene podpore, razun Denikin še prejme vse tisto, kar mu je Anglija obljubila dati.

Pariz, 20. febr. — V francoskih političnih krogih je velika nezadovoljnost zaradi sklepa, da Turčija obdrži Carigrad. V listih so se pojavili napadi na Milleranda. Nekateri nasprotniki sedanje vlade, ki so vneto podpirali Clemenceaujevo politiko, da se iz Nemčije iztisne zadnja kaplja krvi, so pričeli kampanjo za prekucitev Millerandovega ministarstva. Zlasti jih je ujezil sklep velike trojice, da se Nemčiji podaljša čas za znižanje armade.

Gibanje za mir s sovjetsko Rusijo je vsestransko. Boljševiki so zasedli Murmansko ozemlje.

London, 23. febr. — Iz Varda, Norveška, je danes prišlo poročilo, da je v Murmansku (severna Rusija) izbruhnila boljševiška

revolucija in boljševiki so okupirali mesto in pristanišče z vsemi ladjami vred. Ušla je ena sama ladja z dvema angleškima in štirimi belgijskimi častniki, ki so pribežali v Vardo in prinesli novice o padcu Murmanska.

London, 23. febr. — Mirovni pogoji sovjetske Rusije v vseh podrobnostih, ki jih je prinesel iz Kopenhagna O'Grady, zastopnik Anglije, so bili danes predloženi vrhovnemu svetu zavezničev, ki nadaljuje konferenco v Londonu.

London, 23. febr. — Iz Moskve javljajo, da je Denikinova mornarica na Kaspiškem jezeru odpovedala pokorščino prejšnjemu poveljniku in se pridružila sovjetcem.

London, 23. febr. — Več vojaških poveljnikov, ki so v zadnjih dveh letih vodili angleške čete v boju z boljševiki, je apeliralo v spomenici na Loyda Georga, da naj zavezniški priznajo sovjetsko vlado in sklenejo mir z njo.

Za trdno se pričakuje, da pride še ta teden do formalne razprave za mir med zavezniški in sovjetsko Rusijo.

Kopenhagen, 22. febr. — Maksim Litvinov, zastopnik sovjetske Rusije, je izjavil, da izmenjavanje blaga se bo vršilo v direktni zvezi s sovjetsko vlado, ki ima vse kooperativne zadruge v Rusiji pod svojo kontrolo.

Ustno izročilo se je bajep izpolnilo.

Jeruzalem, 25. febr. — V svetopisemskem vrtu Getzemani je stalo starodavno oljkino drevo imenovano "El Bitinus". Bilo je na dveh mestih obdano z železnimi obroči, da se je moglo vzdrževati pokonci. Staro judovsko ustno poročilo je pravilo o tem drevesu, da se bo porušilo tedaj, kadar bo konec turškemu gospodstvu v Palestini, je odklenalo pred tremi turškemu gos podstvu v Palestini leti in grev El Bitinus se je pred kratkim v hudem sneženem viharju porušilo. Ta dogodek je napravil na odudotne prebivalce globok vtis. — V vrtu Getzemani stoji osem oljkinih dreves, o katerih trdi ljudski glas, da so še izza Kristovega časa. Olje iz sada teh dreves se je prodajalo za jako drag denar, in rožni venci, sestavljeni iz jagod narejenih iz teh oljkinih košic, so bile dragocenosti, ki bi jih ni mogel vsakdo privoščiti. Bilo je bajep eno izmed teh dreves, ki se je porušilo v viharju.

Za vsacega.

Neki ugledni zdravnik je v nekem članku pred kratkim dejal, da ga ni človeka, kateri ne bi od časa do časa potreboval dobro izčiščen je drobovja, akoravno je delovanje redno. Radi tega je Trinerjev Amerikanski Elixir od Grenkega Vina Zdravilo za vsacega. Ono izčisti drobovje popolnoma. Njega posebna lastnost je, da premaga zabasanosat brez sile, torej brez oslavljenja. — Drugo zdravilo, katero bi morali imeti sedaj doma je Trinerjev Sedativa za kašelj. Ko pridete v gledišče ali na koncert, boste takoj našli, da sta kašelj in prehlajenje sedaj razširjena. Večno kašljanje vam kazi zabavo. Ako bi vsi ti znali za Trinerjev Sedativa za kašelj, ne bi bili v nadlego sebi in drugim. Vaš lekarnar in vsak prodajalec zdravil ima Trinerjeve leke v zalogi. — Joseph Triner Co., 1333—43 S. Ashland Ave, Chicago, Ill.

SLOVENSKE NOVICE

Ist za Slovence v severozapadu Zjedinenih Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

za celo leto ..... \$ 2.00
za pol leta ..... \$ 1.00
za evropsko in drugo inozemstvo:
za celo leto ..... \$ 3.00 all
za pol leta ..... \$ 1.50

Posamezni tizeti po 5 ct.

NAZNANILA (advertisements) po dogovoru. **ROKOPISI** se ne vračajo. **DOPISI** brez podpisov se ne sprejmejo. V slučaju preselitve iz jednega v drugi kraj, naj se nam blagovoli naznaniti staro bivalno poštno in naznanila naj se dopolnjujejo pod naslovom:

Slovenian Publishing Co.

211-7th Street.

Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St. Calumet, Mich.

The only Slovenic paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Minnesota and other Western States. Advertising rates sent on application. Entered at the Post Office at Calumet, Mich. as second class matter.

Telefon 6

CALUMET IN OKOLICA.

Krščeni so bili v slovenski cerkvi sledeči novorojenčki: Kristina Margareta, hči Franka in Helene Lenarčič, Tamarack; Mary Agnes, hči Georgea in Marije Seshel, Yellow Jacket in John, sin Johna in Katarine Agnich iz Albion.

Mr. Jos. Plautz, upravitelj našega lista je bil pozvan v Grand Rapids, Mich. kot prica v senzarioneln volilni tožbi proti senatorju Newberryju.

Poroča se nam, da sta bila zadnji teden v Detroitu poročena bivša Calumetčana, Mr. Frank Pavlič in Mrs. Anahja Ovniček. Bilo srečno!

Upali smo, da se bo letos morilka influenza, ki je zahtevala toliko žrtev po drugih krajih, izognila bakrenemu okrožju, a smo se varali. Po Calumetu in okolici je vse polno bolnikov, vendar pa tu dosedaj še ni zahtevala mnogo žrtev. Tem huje pa razsaja po Lake Lindenu in Hubbellu, kjer je pobrala že več možkih in žensk v najlepši dobi. Zdravstvene oblasti so zaprie vse šole in gledališče v tem okolišju za dobo 11 dni. Kojake opozarjamo, da naj skrbno prečitajo navodila, ktere je dal državni zdravstveni urad kako se ravnati v slučajih napada influence. Dotična navodila najdete na naši današnji Prilogi.

Zadnji soboto se je vršila na peti cesti pasja dirka. 30 psov se je udeležilo dirke. Ta šport je privabil mnogo radovednežev v mesto in vsi so imeli skoro dve urine prosto zabavo. Lastniki psov, ki so zmagali v dirki, fantički, so dobili razne nagrade v gotovini in v robi. Govori se, da bo to sobota morda prirejena dirka na smučah, "ski race."

Mestne volitve na Red Jacketu in Lauriumu ne bodo tako mirne, kotse je pričak-

ovalo. Na Red Jacketu bo kandidiral na neodvisnem tiketu za mestnega klerka dosedanjji uradnik John J. Ellis nasproti Frank Shoemakerju, ki je dobil nominacijo pri kaukusih. Na Lauriumu pa bo proti dosedanjemu županu Cloutier kandidiral na meščanskem tiketu Herbert Sobey William T. Lobb za odbornika nasproti nominirancu Joseph Chatel in John Lanyon za blagajnika nasproti Mrs. Math Hirsch. Roy Nagel bo imel v Ellsworthu Brownu tekmeča za assessorja na ljudskem tiketu. Volitve v obeh mestih se bodo vršile 8. marca.

Edmond Demarais, sin lastnika Crystal Ice kompanije, je delal na mostičku, ki vodi v ledenico na severni četrti cesti. Kar se mostiček zruši in mladenič je padel 30 nog globoko na zemljo. Zadel je z glavo ob zmrzla tla. Prebil si je lobanjo. Odpeljali so ga v Laurium bolnišnico, kjer je bilo njegovo stanje zelo kritično. Obrnilo pa se mu je na bolje in zdravniki upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Umrlj so ta teden na Calumetu sledeči: Herman Norback, star 72 let na svojem domu na Jaseoli. Tu je bival 50 let. Charles Bushell, istotako iz Jaseole. Star je bil 54 let. Na Lauriumu je umrla po kratki bolezni doma svojih starišev devetletna Dorothy, hčerka Mr. in Mrs. King. Devetletni Irving, sin Mr. in Mrs. Emil Mustonen z Centennial Heights je podlegel operaciji slepiča. Po kratki bolezni je preminula na Lauriumu 36 let stara Mrs. John Kumpinen. Na svojem stanovanju na Tamarack cesti, Laurium, je podlegel influenci 48 let stari žamski Andrew Nisumisa.

Nocoj odpotujeta proti New Yorku rojaka Andrej Gumbač in Anton Reje. V New Yorku se bosta 6. marca ukrcala na parnik President Wilson, ki ta dan odpluje proti Trstu. Mr. Gumbač gre k svoji družini, ki živi v Malih Ločah v Istriji, Mr. Reje pa v tolinjski okraj na Primorskem. Oba kraja se nahajata v od Italijanov zasedenem ozemlju. Želimo jima, da bi srečno potovala in se veselo sestala s svojima družinama, od katerih sta bila očena deset let. Srečno pot in upajmo, da se še kdaj vidimo.

Dopis.

Detroit, Mich.
Genjeno uredništvo Slov. Novic: Zopet sem vam tu v nadlego. Veliko sicer nimam poročati samo to bi vam rad povedal, kakšne so tu posledice influenčne epidemije. Te so najbolj vidne na pokopališčih in so res kar strašne, tako da jih skoro ni moč opisati. Ko sem se peljal na karjimo pokopališča sem videl sedem "rough box" tam ležati, na potu pa jih je nekdo peljal še osem na ravno isto pokopališče in to vse v enem dnevu. In to pokopališče je majhno, kaj mora biti se le na onih, ki so veliko večja. To so sledovi influence, da so vsa pokopališča razkopana in razrita od novih grobov, tako da je samo strašno gledati. Zdaj je ta bolezen hvala Bogu skoro popolnoma ponehala, le malo kje se vidi še kak napis na hišah. Upamo, se ta še grozna morilka nikda več ne vrne.

S pozdravom,

Poročevalec.

Naznanilo.

Članom društva sv. Petra se naznanja, da bodo imelo društvo svoje Velikonočno spoved v soboto dne 28. februarja, sv. obhajilo v nedeljo 29. februarja. Člani naj se zberejo v nedeljo zjutraj ob osmi uri v cerkveni dvorani, ter vsaki naj prinese seboj regalijo, ta se potem skupno udeležimo sv. maše, ob pol deveti uri, pri kateri

pristopimo skupno k sv. obhajilu. Želim da bi se kolikor mogoče v velikem številu odzvali.

Nadalje se naznanja, da se je sklenilo na zadnji seji, da od zdaj naprej mora vsaki član(ica) poravnati svoje mesečne assessmente, in sicer najzadnje do 20 tega dne v mesecu. Kdor ne bode to steril, zapade suspendaciji. Od danes naprej ne bom nikogar več opominjal za plačati. Kdor ne bo pravočasno plačal, bode suspendiran. Bratski pozdrav vsem članom(icam) društva.

Frank Vesel, dr. tajnik.

Ob slovesu.

Ko odhajam iz Calumeta, kjer sem preživel celih deset let, v staro domovino in ker mi ni mogoče osebno obiskati vseh neštivilnih znancev, se tem potom prav pristočno poslavljam od rojakov in rojakinj bakrene, za okrožja, od čitateljev in naročnikov tega lista tukaj in po deželi zlasti pa od mojih dobrih prijateljev in znancev na Calumetu. Prijateljsko pozdravljam člane in sobrate Podparne Zveze Slov. Fantov št. 23 S. H. Z. in od sobotov Slov. Narodnega Podpornega Društva Jugoslovani št. 390 S. N. P. J. Želim, da bi v obeh društvih vladala lepa sloga in da vsi skupaj kakor tudi vsak posameznik delate za napredek omenjenih organizacij. Se enkrat srčen pozdrav vsem!

Andrej Gumbač.

Išče se

John Štib, doma iz Svibnika pri Črnomlju. Poročati mu imam važne novice iz stare domovine. Ako zna kdo za njegovo bivališče naj mi blagovoli naznaniti ali se naj mi sam objavi.

Math O. Majerle
28 - 7th st. Tamarack
Calumet, Mich.

Na prodaj
Žive kokoši
pri
Jos. Gričar - ju.

Slovincem na Calumetu in okolici javljam.

da sem po odhodu Mr. Peter Madroniča prevzel od njega vse posle, ki spadaja v pogrebni obrt. V slučaju potrebe se z zaupanjem obrnite do nas. Delo opravimo točno in v splošno zadovoljnost.

Thomas Shea

Undertaking & Livery

Red Jacket Phone 300.

Ob krstih ali poroah se oglasite pri nas za vozove.

POSEBNA PRODAJA
25 0/0 popust na vsih pisalnih potrebščinah.
CALUMET PHARMACY
Vogel 5 in Elm cesta Phone 43

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank
CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00
Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00
Obveznosti delničarjev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blag. namestnik.

Pogrebni zavod
JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter dobro znan med Slovenci. Priporočajo ga v slučaju potrebe, istotako za krste in ženitnine.

201 - 6. cesta Tel. 25
Calumet Mich.

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.
Tel. 169

Ali potrebujete očala?

Ako jih da, oglasite se pri nas in mamostroj za pregled in poskumi, z katerim natanko preišče očo oči, preden uredimo očala.

Zravn imamo tega vedno, zalogi, popolno izbirko zlatnines, ur, stenskih in žepnih, prstanov, rožnih vencev, peres in raznih družih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

32 peta cesta, Calumet, Mich.

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank
Houghton, Michigan.

Gillette Brijaca

Ena izmed naših posebnosti je: da omislimo vsacemu rabilecu brijace, orodje njemu ugajajoče kakovosti. Napremir: Vam najbolj ugajajo "Bulldog" vrste dočim se sosedu dopada Combination Gillette.

Vse vrste teh brijac je vedno pri nas na razpolago.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta, Calumet, Mich.

Ali ste že zavarovani proti ognju

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

Posobna zavarovalnina za Avtomobile.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

THE STATE BANK

- Clan New Yorkske Clearing House -
Preostala Glavnica \$70,000,000.00.

Mi sprejemamo denar na uloge in plačujemo obresti. (Denar nam lahko pošljete po pošti.)

Mi pošiljamo denar v Stari kraj,

in vse dele zemlje

Po Money Order, po čeku ali brzojavu, po najnižjih dnevnih cenah.

Mi imamo trgovske zveze z največjimi bankami v Starem kraju in zato lahko pošiljamo denar

Bolje Ceneje Hitreje

Vašim sorodnikom v kterikoli kraj Europe.

Mi prodajamo Čeho-Slovaške krone in ves drugi tujezemski denar po najnižjih dnevnih cenah.

Šifkarte za vse parnike po družbinah cenah.

Ako hočete poslovati z dobro, solidno, zanesljivo in dobroznano banko, pridite osebno ali pišite na

THE STATE BANK

378 GRAND STR. ORK, N. Y.

Dovolj je, da pošiljete polni naslov osebe na katero pošiljate denar in priložite Postal ali Express Money Order. Mi vam bomo poslali pobotnico, denar pa bo poslan naslovljen-u

Prvi dolar

ki ga uložite u štedilni oddelek, deluje kakor magnet v privleki družih dolarjev.

Ko svota narašča, narašča tudi želja pomnožitve. Navada štedenja se kmalu kmalu izcimi iz dolžnost v pravo zabavo.

CALUMET STATE BANK.

Calumet, Mich.

Podiranje katerekoli stvar je lahko. Grajenje iste, to je, kar je težavno.

Naloga, katero ima bojiševizem pred seboj.

Znano vam je, da je treba umetnika, da izdela sliko.

Znano vam je, da je treba spretnega mehanika da naredi uro.

In znano vam je, da lahko vsak uniči sliko, ali uro z brco.

Podiranje katerekoli stvari -- bodisi ure, hiše ali vlade -- je lahko. Grajenje iste je kar je težavno.

To je naloga, katero Rusija pod bolševizmom danes zre pred seboj. Citajte kaj pravi Lenin glede tega v sledečemu odlomku njegove zadnje izjave: "Sovjeti pri delu".

Boljševiki so uničili kapitalizem, nacionalizirali industrijo in ustanovili delavske sovjete. Toda Rusija je še vedno daleč strani od komunizma in socialistične sovjetske republike.

Kar so boljševiki do sedaj izvršili je bil najlažji del. To je bil uničevalni del. Potrebovalo se je samo sile in ukazov. Boljševizem bo propadel, če ne more zopet zgraditi ruskih industrij in dobiti maksimalno produkcijo.

To ne more biti izvršeno pod originalnim načrtom boljševizma. Delavski sovjeti ne vedo kako voditi tovarne in vzdržati red. In delavci niso še pri volji, da bi delali različna dela pod enako visokimi plačami. Strojni delavec še vedno hoče imeti več plače kot delavec s krampom; in duševni delavec zopet zahteva več kot strojni delavec. Rusija ne bo imela komunizma dokler se ne izpremeni človeška nprav in bo vsak mož pri volji delati za dobrobit mesto za osebne koristi.

Lenin DELA vse to. On ima neomejeno oblast. On je odvzel strani moči tovarniških sovjetov in je zaposlil svoje buržuvazne strokovnjake. On je dal tem novim delovodjem, kar niso še nikdar poprej imeli - absolutno moč nad delavci. Lenin jih prisilil k pokorščini s tem, da jim ne dovoli krušnih kart ali pa da pokliče Stražo. Njegove poslednje besede ruskim delavcem se glase: "Ubogajte in ne poslušajte onih, ki pravijo, da so naše teorije napačne."

Nekteri ljudje pravijo, da bi morali imeti oboljševizem v Ameriki. Toda mi moramo najprej izvedeti kako se obnesel v Rusiji. Lenin nam more povedati več kot koljševiki v Ameriki. ONI GOVORE, KAR JE LENIN PREJ GOVORIL; NE PA KAR GOVORI SEDAJ.

In Lenin pravi sedaj, da boljševizem ni uspel kot vlada niti v pomenu produkcije, kajti človeška nprav je močnejša kot njegove bivše ideje.

The Inter-racial Council

120 Broadway - New York

STRONG 10[¢] FLOR DE MELBA

FLOR DE MELBA
The Cigar Supreme

At the price FLOR DE MELBA is better, bigger and more pleasing than any mild Havana cigar.

CORONA OR SELECTOS SIZE 10[¢] OTHER SIZES DIFFERENT PRICES

Ask your dealer for your favorite size. If your dealer can't supply you, write us.

I. LEWIS CIGAR MFG CO Newark, N. J.
Largest Independent Cigar Factory in the World.

FOR CONSTIPATION

CARTER'S LITTLE LIVER PILLS

FOR SIXTY YEARS THE WORLD'S MOST PERFECT LIVER AND BOWEL REGULATOR.

FOR HEADACHE. FOR BILIOUSNESS. FOR CONSTIPATION. FOR COMPLEXION.

DEMAND THE GENUINE

Bearing Signature *W. D. Carter*

PURELY VEGETABLE

Vesti iz Domovine.

Ekshumirali.

so 18. dec. na vojaškem strelišču v Ljubljani na ta kozvanem "Suhem bajerju" truplo Frana Petriča, ki je bil med vojno od vojaškega sodišča obsojen na smrt in ustreljen. Njegova rodbina je dala truplo prepeljati in pokopati na pokopališču pri Sv. Križu. Petrič je bil brez krste pokopan in je ležal kakšno dva metra pod zemljo. Truplo je bilo nestrojneno in je bila na njem še obleka. V "Suhem bajerju" je baje pokopanih še 27 oseb, ki so bile ustreljene med vojno.

---Nenadoma umrl.

je 11. dec. v Mariboru top. povelj, major Drago Poč. Pokopali so ga dne 14. dec. ob 3 uri popoldne v Mariboru.

Naši interniranci.

Tržaška "Edinost" piše: Vrnili so se domov našlje naslednji deportiranci: Stanko Rodič sodnik v Pazinu, Alfonz Mazlu, učitelj v Orehku, Anton Ladavec, učitelj v Kaščergl, Rajčič Albert, učitelj na Voloskem, dr. Angel Corazza, sočnik v Puli. Mnogo jih je seveda še v Italiji, toda imamo obljubo, in ker stvar vendar giblje tudi nado, da se kmalu vrnejo. Referent za internirance pri generalnem, civilnem komisariatu je nadalje za gotovil zastopniku pol. društva "Edinosti", da bodo v primerih, ki so vredni npoštevanja ("caso speciale"), postopali s posebno skrbnostjo in hitrostjo in naj se taki primeri naznanijo. Obžalujemo, da neka gospoda niso še videli, da je vsak primer internacije upoštevjanja vreden in da je vsaka družina, ki je oropana svojega vzdrževalca, "caso speciale". — Ker se pa bojimo, da bo marsikateri interniraneec še dolgo moral čakati na vrnitev, pozivljemo vse prizadete, da zopet predložijo svojo prošnjo ter opišejo svoj težki položaj. Prošnjo naj se pošljejo naravnost na generalni civilni komisariat v Trstu ali pa preko pritičnega društva "Edinosti."

Samomor.

Vžigač Emil Furlan, star 36 let je 9. dec. okoli 20 ležal na tleh v bližini finančne vojašnice na Belvederu; ljudje so se malo brigali za njega, ker so mislili, da leži pijan. Čez eno uro pa je zavohal nekdo duh po karbolni kislini in našel kraj Furlana steklenico, iz katere je vžigač izpil precejšnjo množino strupa. Telefonirali so na rešilno postajo, odkoder je prihite zdravnik, ki je gotovil smrt. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Justu v Trstu.

Tudi zavarovalnica proti nezgodam

razpošilja strankam po slovenski Goriski le italijanske tiskovine in popise. Ljudje so ozlovoljeni in takem preziranju našega jezika od strani zavoda, ki mu spadajo v delokrog vse Primorje in Dalmacija, torej večina prebivalstva v tem obsežu. Je li to pravično? Je li to modro? Ali menijo res, da si s takim postopanjem pridobi sreča prebivalstva, da ustvarijo s tem isto razpoloženje kakor si je baje žele merodajni krogi? Če računajo tako se ljuto motijo, kajti, naj ne pozabljajo nikdar, da imajo posla s politično zrelim, narodno zavednim in kulturnim ljudstvom. Tisti činitelji, ki imajo moč za to naj pouče oblastnike v rečenem zavodu, da se s preziranjem jezika ljudstva igrajo z ognjem! Mi svarimo ravno zato, ker ne želimo boja, ampak mira. Če drugi žele drugače — krivda ne bo na naši strani.

Umrla

je v Novem mestu dne 18. dec. g. Marija Kavc, soproga nadpošt-tarja.

Umrla

je v Dupljah na Gorajskem nedeljo 14. dec. župnik Peter Bolinjec v 56. letu starosti. Pokojnik je bil priznan slovenski pisatelj in poznavalec domače zgodovine. N. v. m. p.

Umrl

je nenadoma župnik Ant. Žnidaršič v Dragi dne 9. decembra t. l. Pokopali so ga 11. decembra. N. v. m. p.!

Umrl

je mlad, simpatičen fant Albert Zaje, sin znanega mesarja

Odgovor podpolkovnika Švabiča na pozdrav Deželne vlade.

Ljubljana, 24. nov. Na brzojavko deželne vlade, odposlano ob obletnici prevrata podpolkovniku Švabiču za njegove zasluge, je prispela predstavništvu Deželne od vlada podpolkovnika Švabiča iz Palanke nastopna zahvalna brzojavka: "Vam in Vašim tovarišem kakor tudi prebivalstvu bele Ljubljane in vsem Slovincem se pri srčno zahvaljujem za pozdrav. Složno, energično in vztrajno do kraja na braniku svobode, prava in pravde vseh naših bratov! Prosim Vas, izročite moje tople pozdrave vsem Slovincem. Živel! Podpolkovnik Švabič."

Italijanske krutosti v Istri.--

Opatija, 14. decembra. V Zametu v Istri so aretirali D' Annunzijevi vojaki 7 mladeničev, ki so prepevali hrvatske pesmi. Pretepli so jih do krvi, privezali 4 od njih na telefonske drogove in jih palili z gorečimi cigaretami po tico. Enega izmed njih, privezali so okrog vratu na drog in bi gotovo končal žalostne smrti, da ga ni rešil neki italijanski kapetan. Privezane so opljuvali ter dva izmed njih toliko časa mučili, da so postali brez zavestni. Ostale, ki so bili še pri zavesti so žgali z gorečimi svečami po obrazu. Odvedli so jih konečno na Reko, kjer jih D. Annunzijeve soldateske spustila po 12 dnevnem zaporu brez vsakega zaslišanja na svobodo.

Premurski dijaki.

Dijaki iz Prekmurja so bili seveda v mažarskih srednjih šolah. Večina teh dijakov je zdaj v Ljubljani ali v Mariboru. Ker je Prekmurje v gospodarskem oziru zdaj v silno slabem položaju — ljudje ne morejo ničesar prodati, ker so odrezani od sveta, dokler ni mosta in železnice čez Muro — so ti dijaki brez zadostne podpore od doma. Preti jim revščina in glad. Da se temu odpomore, je bilo dne 8. dec. v cerkvah darovanje za prekmurske dijake v Sloveniji. Za dijake v Murski Soboti pa se je dne 11. dec. ustanovil a dijaška kuhinja.

Položaj v Prkemurju.--

Prijatelj iz Prekmurja, ki se je nekaj časa mudil v Ljubljani, nam poroča: V Prekmurju je zdaj mirno, odkar so redarji in orožniki odbili napad ogrskih tolp na mesto Lendavo. Boj je trajal od 6. do pol 8. ure zjutraj. S strojnicami so naši odbili napad, tolpe so pobegnile. — Ljudstvo je zelo narodno zavedno in noče o Mažarih nič več slišati. Draginja je pa v Prekmurju velika, mesa ni dobiti, kakor tudi ne sladkorja in soli. Pomanjkanje mesa in draginja živil je timbolj zagonetna, ker imajo ogrski grofi na svojih veleposestvih veliko živine in ogromne zaloge živil, ki pa ne pridejo med ljudi. Če bi prišlo do ljudskega glasovanja, se ni bati, da bi glasovalo ljudstvo za Mažare, katerih ne mara, ker se še dobro spominja, kako so je tlačili. Za varnost je dobro preskrbljeno. Kjer je bila pod Mažarom ena, so zdaj 3 orožniške postaje.

American Red Cross Foreign Language Information Service
Jugoslav Division

Nekatera navodila glede influence.

(Izdano po Vladaem zdravstvenem uradu - United States Public Health Service v Washingtonu)

Dosedaj ni še nikake zanesljive metode, po kateri bi se moglo trditi v poedineni slucaju, da gre za influenco. Na drugi strani pa je prav lahko spoznati influenco, kadar imamo več slucajev skupaj. Nasproti izbruhu obicajnih kasljevi in prehlajenju, ki se navadno pojavljajo v zimskih mesecih, se influenza utegne pojavljati v vsaki letni dobi; tako je zadnja epidemija razsajala najhujše v Evropi v maju, juniju in juliju leta 1918. Razun tega niso v slucaju navadnega prehlajenja splosni simptomi (mrzlica, bolečine in potrtost) nikakor tako hudi ali ne nastopajo tako nenkrat ob začetku kakor ob influenci. Končno, se navadna prehlajenja ne razširjajo med občinstvo tako hitro in tako razsežno kakor influenza.

Večinoma se oni, ki zbolijo na influenco, čuti bolnega kar nenkrat, čuti se slabega, bolijo ga oči, ušesa, glava ali križ, trebuh itd. in utegne čutiti tudi bolečine po vsem životu. Mnogim bolnikom se mede, nekateri bruhaajo. Večinoma se bolnik pritožuje, da ga žabe, in s tem nastopa mrzlica, katere temperatura rase do 100 in 104 stopinj F. V večini slucajev puls bje razmeroma počasni. Tudi na zunanji pacient res izgleda da je bolan. Njegove oči so nekoliko krvave. Teka mu iz nosu in utegne imete kašelj. Ti znaki prehlajenja so kedaj neznatni, vzlic temu se on čuti bolnega in izgleda kakor tak. V nekotikih slucajih tekem zadnje epidemije se je pojavljala tudi dijareja (driska).

Razun po zunanji prikazni in po omenjenih simptomih more zdravnik ugotoviti influenco po preskušnji bolnikove krvi, našlo se je namreč, da se število belih telescev v krvi tekem te bolezninč ne poveča ali le malo. Večina slucajev je navidezno infekcija dihalnih organov in je podobna nalezljivi sorti "prehlajenja." Nekaterikrat pa ti dihalni simptomi popolnoma manjkajo in pacient čuti potrtost, slabost, bolečine po udih, in nekaj mrzlice. V drugih slucajih je zopet driska glavni simptom.

Navadno traja mrzlica štiri do pet dni in bolnik okreva. Ali dočim je razmerje smrti navadno nizko, je epidemija nekje hujša in slucaji smrti so bolj pogosti. Ako bolnik umre, je to navadno posledica razvoja influence v plučnico (pneumonia) in druge komplikacije.

Ako mislite, da imate "flu", iditi v posteljo in pokličite takoj zdravnika.

Kaj naj storijo oni, ki zbolijo na "Flu"?

Veakdor, ki zbolijo na influenco, naj gre takoj domov in v posteljo. To obvaruje bolnika samega pred nevarnimi komplikacijami in ob istem času prepriča, da bi on sam razširjal bolezen med druge. Priporoča se, naj nikdo ne spi v isti sobi z bolnikom. Prav za prav le bolniška strelnica bi smela hoditi v njegovo sobo.

Ako je kašelj in pljuvanje ter ako bolniku teka iz oči in nosu, vsi ti izbruhi naj se nabirajo na komadič gaze ali cunjice ali papirnatega prtiča in zažgejo. V slucaju driske, naj se pazi na to, da se bolezen ne širi s tem, da se umazejo roke, obleka ali rjuhe. Treba pravzaprav rabiti isto pažnjo pred infekcijo, ki jo bolničarka rabi v slucajih tifusa. Ako se bolnik pritožuje radi mrzlice ali

glavobola, naj se mu daje piti vode in naložijo mrzle obklade na čelo. Le take medicine naj bolnik vzame, ki jih zdravnik predpiše. Nes pametno je vprašati lekarnarja za lek, in utegne biti jako nevarno, ako se bolnik zateka k "sigurnim in neškodljivim" lekem, oglašenim po fabrikantih patentnih lekov.

Ako se bolnik nahaja v takem položaju, da mu more streči le nekdo, ki se mora brigati tudi za druge člane družine, priporoča se, naj dotičnik, ki mu streže, nosi kak prehlasniki ali druge vrste ogrinjalo čez svojo običajno domačo obleko, kadar stopi v bolnikovo sobo, in naj to sleže, ko zapusti sobo, ter da se umije in desinficira roke, kadar se bliža drugim članom družine. Bolnik bi moral imeti posebej svoje krožnike, ki jih treba po rabi sterilizirati z gorko vodo.

Bolničarka ali kdor streže naj naj se obvaruje pred vdihavanjem nevarnih kužnih kalii s tem, da nosi navaden omot gaze ali masko v bližini bolnika.

Kaj provzročuje influenco in kako se širi.

Bakteriologi, ki se v preteklosti proučevali epidemije influence, našli so v mnogih slucajih drobno kal v obliki palčice, imenovano po svojem iznajditelju "Pfeifferjev bacil". V drugih slucajih navidezno iste bolezni so našli kal za plučnico, takozvane "pneumococci", v drugih zopet je bila bolezen provzročena po "streptococci" in drugih kalih bolezni.

Nekateri evropski učenjaki verjamejo na podlagi študij o lanski kugi, da ni kal influence običajen bakterij, marveč da spada ista k vrsti neznansko drobnih kalii, zvanih "filterable viruses" to pa radi tega, ker so tako drobne, da morejo prodreti skozi pore neglaziranega porcelanskega cedila.

Naj bo provzročitelj bolezni ta ali oni, gotovo je, da se influenza širi direktno in indirektno od osebe. Razun tega, sodeč po izkušnjah v tej bolezni, je verjetno, da prenašajo kal bolezni, kakršna naj že bo, ne le oni, ki so bolni na influenci, marveč tudi osebe, ki so lahko popolnoma zdrave. Treba radi tega smatrati vsako okoliščino ki spravlja ljudi v večjo dotiko kakor činitelj, ki prispeva k razširjanju influence.

Jasno je, da je mnogo načinov, kako se kali bolezni prenašajo od osebe do osebe. Tako na primer se prenašajo direktno skozi zrak skupaj z drobnimi kapljicami mukoze, izbruhnjenimi iz telesa potom kašljanja, kihanja, glasnega govorjenja in enako s strani osebe, ki že ima v sebi kali influence. Treba obvarovati se proti temu direktnemu ali pa tudi indirektnemu načinu razširjanja bolezni. Umazane roke, kozarci za splošno rabo, nepravilno očiščene jedilne in pitne posode v restavracijah, "soda fountains" itd., prti za splošno rabo, inficirana hrana - to so v glavnem, prenaševalci kali influence. Ljudje, ki rabijo maske v občevanju z bol-

niki, dostokrat pozabljajo na te druge načine transmisije in radi tega ni imela maska tak uspeh v obvarovanju pred boleznijo, kakoršnjo bi morala imeti. Ako hočemo biti uspešni v boju proti influenci, treba obratiti večopaznjo na gori omenjene faktorje.

Kaj je influenca ali "Flu"?

Kaj je "Flu"? Ali je nekaj novega? Ali res prihaja iz Španj skega? Ta kužna bolezen, ki jo imenujemo "Flu" ali influenco, je navadno prav podobna nalezljivi vrsti "prehlajenja", ki se pojavlja v spremstvu mrzlice, bolečin v glavi, očeh, ušesih, na križu in drugih delih telesa in pri kateri se človek čuti jako bolnega. V večini slucajev simptomi ginejo po treh ali štirih dneh, na kar bolnik hitro okreva, pri nekaterih bolnikih pa se razvije pljučnica (pneumonia) ali vnetje ušes ali pa meningitis, in mnogi pomirajo za temi komplikacijami. Marsikdaj pa so simptomi tako "mili", da sam človek ne ve, da je bolan na influenco. Špansjka influenca je kakor se vse dozdeva, popolnoma identična z epidemijami influence od prejšnjih dob.

V tej zvezi naj opozorimo na dejstvo, da je epidemija od 1889-1891 začela na Kitajskem in se je na to razširila po Ruskem, kjer so jo zvali "Kitajsko influenco". Iz Ruskega se je potem razširila skozi vso Evropo in tedaj so je zvali "Rusko influenco". Iz Evrope so jo prenesli v Združene Države in tu so jo krstili za "Evropsko influenco", in končno, ko je preko Pacifika prišla na Japonsko, je tam postala "Amerikanska influenca."

Epidemije influence so obiskovale to deželo od leta 1847. Zanimivo je, da je bila ta prva epidemija prenešana sem iz Valencie na Španskem. Od tedaj je bilo mnogo epidemij influence. V letih 1889 in 1890 je bila ta bolezen razširjena po vsem civiliziranem svetu. Tri leta kasneje se je influenca zopet pokazala za kratko dobo. V obeh slucajih smo jo imeli tudi v Združenih Državah.

Dasi imenujejo to bolezen Špansjkega. Špansjko influenco? vendar se je dognalo da ne prihaja iz Španskega.

Znano nam je, da je bilo precej influence tuptam po Združenih Državah že za nekaj let pred izbruhom velike lanske epidemije. Ker se je pa pojavljala v mili obliki in je bila vsa pozornost osredotočena na vojno, se ni opazilo to stalno naraščanje influence. Še le ko se je influenca pojavila v strogi obliki v Bostonu, v septembru l. 1918, je vzbudila posebno zanimanje.

Kako naj se obvarujemo pred influenco?

Ako se hočemo obvarovati pred boleznimi vsake vrste, je prvi pogoj, da ohranimo telo čvrsto in sposobno za uspešno borbo proti kalim bolezni. To je mogoče storiti, ako imamo pravo razmerje med delom, zabavo in počitkom ako se pravilno oblačimo in živimo zadostno, zdravo in primerno

izbrano hrano. Glede hrane treba omeniti, da je mleko najboljša in najbolj izdatna, kakor tudi najlažje pristopna tolika za vzrasle kolikor za otroke. Prenapolnjena stanovanja so jako škodljiva okolščina pri takih boleznih, kakršna je influenca, in zdravstvene oblasti pripoznavajo, da se bolezen tem lažje širi tam, kjer ljudje prebivajo pretesno skupaj. Dočim ni vsakej mogoče izogibati se zlasti v teh težkih časih prenapoljenim stanovanjem, vendar naj se isto omeji na najnižji minimum. Vrednost svežega zraka potom odprtih oken je neprecenljiva.

Kar tiče potrebe, da se izogibamo direktni infekciji potom vdihovanja, je jako važno, da se obvarujemo pred osebami, ki kašljejo in kihajo, ne da bi si zakrile ust ali nosu. V sled tega naj se vsakdo kolikor mogoče drži stran od množice in nabranih prostorov, stanovanje, urad in delavnica naj bodo dobro prezračena. Če morete, hodite peš k delu, skratka potrudite se, da dihate kolikor mogoče več svežega zraka.

Dasi je težko izogibati se indirektnemu prenašanju influence, vendar se lahko obvarujemo pred istim z nekaj previdnosti. Stiskajte manj rok, izogibajte se nečistim "soda fountains" in restavracijam, ne rabite kozarcev in prtov, ki so za splošno rabo, zahtevajte povsodi, kjer se pečajo z jestvinami, maj se ravnajo po sanitarnih predpisih v takih prostorih. To so načini, po katerih se vsakdo more obvarovati pred infekcijo. Ako bi se ljudje strogo držali po njih, bi bil storjen velik korak v borbi proti razširjanju bolezni.

Celkom Zdarma!
Kazdy može dostat zdarma mužsku i žensku hodnik švajcarskim strojom, krasne vypravene zrukou, lebo vseliakie ine potrebne vecy. Odpište pre informacie a pošlite 4c vpostovih znamkovku.
Triumph Sales Co. Inc. C. 21
20W. 34th St. New York

Denarno Stanje

First National Bank of Calumet

Ob sklepu poslovanja 4. marca 1919

Sedaj je čas

Da prihranite del svojega zaslužka s tem, da ga naložite. Mi Vas vabimo, da napravite našo banko Vaš hranilni dom. Z 1.00 dolarjem lahko pričnete varčevati.

Prinesite k nam Vašo zadolžnico Svobode = Liberty Bond - in mi jih bomo spravili za Vas BREZPLACNO.

Naše veselje je Vam ustreči.

Prva narodna banka v Calumetu.

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Sincerity Clothes

so povsod znane

Obleke do \$18.00 do \$45.00

VERTIN BROS. & CO

LITTLE JULIUS SNEEZER

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915 na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. Calumet, Mich.
 Podpreds.: John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, "
 Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. Calumet, "
 II. taj.: Jos R. Sedlar, Lindin Lake Ave St. Laurium, "
 Blagajnik: Jos. Scheringer, Oak St. Calumet, "
 Duhovni vodja: Rev. L. Klopič, Calumet, "

NADZORNICI:

Mike Klobuchar 115 — 7th St. Calumet, Mich.
 Alois Gazvoda, 4036 — Oak St. " "
 Jacob Wertin 221 Allouez St. " "

POROTNI ODBOR.

Matt Straus, 2409 B St. Calumet "
 Jos. Vardjan Dollar Bay, Michigan
 Mary A. Kobe Calumet

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne pošiljave pa na blagajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni ndje, člani Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškode ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Rojakom Jugoslovanom v U.S.A.

Danes, ko se poslavljam od ameriško-jugoslovanskega političnega, želim izreči svojo najskrbnejšo zahvalo vsem prijateljem in znanecem širom po Ameriki za neštete usluge in ljubeznivosti, izkazane mi v mojem narodno-propagandističnem delu zadnjih petih let.

Bili so to težki časi za nas vse. Zlasti Jugoslovani so trpeli strašne žrtve. Bili smo nepripravljani za velike dogodke. Ta naša nepripravljenost je odgovorna za današnji nesrečni položaj naše stare Domovine.

Na vseh neštetih potih ljudskega govornika hotel sem biti pred vsem človek in pošten rojak. Niti politični nasprotniki mi do danes še niso očitali osebnostnih napadov.

Naj sodi narod o delu svojih delavcev. Vest mi je čista. In na vse, kar sem govoril, delal in storil nosim odgovornost do konca.

Ne bilo bi pošteno, ako ne potam računa o svojih zadevah, ter na svetu je mnogo ljudi, ki navidajo potujočim govornikom organizatorjem, njihovo slabo plačano delo. Ako je človek poboljšani in se ne pritožuje nad imnimi razmerami od zore do mraka, pa ti zakroži novica po svetu, da krije popotnik svoje gledališko borno življenje s strašnimi dolgovi, in to: dolgovi pri vseh in vsakem.

Res je. Grešil sem, ker tudi meni so posodili rodoljubni gg. Anton Burger, Frank Sakser, Anton Gardina, Dr. F. J. Kern, Anton Kavšek, Kosto Umkovic, Don Niko Gršković in Joseph Karočnič, reci in piši, silno vsoto \$845.00 (devetsto petinštirideset dolarjev), vsoto, katero se mi je posrečilo pošteno in hvaležno povrniti. Težje mi bo vratiči obrobnemu rodoljubu g. Joe Lukarju, ker on ni raztrgan, da ga oblekel kot je on mene.

Da pa rojaki razumete, kako zakaj človek propagandist naša vseh težav ga dolgove, naj vam povem resnično primero: Ko sem bil v jeseni leta 1918 prišel v Ameriško vladno v Ženevi, Švici in v Parizu, pozvala in napredovala sta me gg. Dr. Anton Korošec in drugi predsednik Za ameriške revolucijonarje vlade, a potem vodja Vsa slovenske Ljudsk.

Stranke in Dr. Gregor Žerjav, takratni tajnik Zagrebške revolucijonarje vlade, a danes imenovani predsednik za Slovenijo — da se srnem v Ameriko za Jugoslovanovko propagando. Pustil sem izbornico in važno službo pri Ameriški vladi in odpeljal sem se na svoje stroške in brez centa od strani g. Dr. Anton Korošec in g. Dr. G. Žerjava v New York. Številke dokazujejo, da sem potrošil nad \$2000. (reci: nad dva tisoč dolarjev) Na vsa moja poročila, komunikacije in urganjanja potom poslanstva v Washington, D. C. in Generalnega Konzulata v New Yorku City ni bilo odziva, niti ne denarja od vlade v Jugoslaviji. Vzrok: gg. Doktorja Anton Korošec in Gregor Žerjav sta po povratku iz Pariza v navalu prevažnih poslov v Domovini pozabila na svojega vdanega prijatelja in delavca.

V pismu, napisanem v Parizu 18. novembra 1918 mi piše g. Dr. Anton Korošec med drugim: "Upam, da bo vaše delo uspešno in, da vam ne bo žal, da ste radi naše stvari zapustili svojo dosedanje mesto". Gospod Doktor! Rojaki! Ako je bilo moje delo uspešno, mi ne bo nikdar žal povratka v Ameriko, ker večje so bile in so žrtve onih neštetih, ki so plačali za rojstvo Jugoslavije — s svojim življenjem.

Rojaki! Iz dna srca se vam zahtevaljum za marsikateri krasen sprejem v V vaši sredi in veliko gostoljubivost, izkazano popotniku beraču. Moje najiskrenejše želje in voščila za zdravje, srečo in blagostanje Vas vseh širom Amerike! NAJ ŽIVI NEODVISNA JUGOSLAVIJA!

New York, Februarja 1920. Rudolf A. Trošt.

Denarne pošiljave vojnim ujetnikom v Sibiriji.

Prejeli smo od Ameriškega Rudečega Križa:

Ameriški Rudeči Križ je ukrenil potrebno, da posreduje pošiljanje denarja od posolincev v Ameriki na vojne ujetnike nemške in bivše avstro-ogrške vojske nahajajoče se v Sibiriji.

Rudeči Križ bo posredoval to službo, dokler se njegovi zastopniki ne umaknejo iz Sibirije. Potem pa bodo bržkone vršile to službo druge organizacije, kakor Švicarski, Danski ali Švedski Rudeči Križ. Ameriški Rudeči

Križ bo odvestil javnost, čim izve o natančnem datumu, ko se njegovi zastopniki umaknejo iz Sibirije.

Vse pošiljave denarja naj bodo izplačljive na Ameriški Rudeči Križ (American Red Cross) in naslovljene na: American Red Cross Headquarters, Siberian Prisoners) Relief, Washington, D. C. v vsakem slučaju treba prilažati sledeče informacije: Polno ime, šarža, v kateri vojski in narodnost prejemnika, v katerem ujetniškem taboru se je isti nahajal, ko se je zadnjič izvedelo o njem, nadalje treba navesti, da-li naj poslani denar služi za sešno pripomoč dotičniku ali pa izključno za pokritje njegovih potnih stroškov nazaj v domovino. Ceni se, da bo svota \$250 kriša stroške ujetnikove povrnitve v njegovo domovino. Ameriški Rudeči Križ pa ne more garantirati, da bo ta svota zadostovala za pokritje vseh transportnih stroškov, ker se ekonomske razmere v Sibiriji etalno menjajo.

Kdor pošilja denar za ujetnike, naj navede, da-li naj se isti denar izročijo izročno ali ne. Za brzojavne pošiljave naj se prida svota od \$6 za pokritje brzojavnih stroškov. V tej zvezi naj omenjamo, da potrebujejo denarne pošiljave po pošti od enega meseca dokler se najde kraj, kjer se dotičnik nahaja in se mu izroči denar.

Plačila v Sibiriji bo izvrševal Rudeči Križ, ako je kraj kjer to ni mogoče, se bo Ameriški Rudeči Križ potrudil, da dostavi denar, potem drugih organizacij, kakor Švicarskega, Danskega, in Švedskega Rudečega Križa. Ako bi treba posluževati se teh agencij, Rudeči Križ ne prevzame druge obveznosti razun te, da resnično izroči svoto denarja tem drugim organizacijam. V vseh slučajih kjer bo osobe Rudečega Križa dostavilo denarne pošiljave, se bo isto potrudi dobiti potrdilo od prejemnika in ako se pošiljave izkaže v kakem slučaju kot nedostavljiva, si Rudeči Križ seveda pridruže pravico, da povrne to pošiljatev prvotnemu pošiljatelju.

Rudeči Križ bo obračal vsako mogočo pažnjo na to, da zavaruje dostavljenje pravilnega zneska na naslov vpravičenega prejemnika, ali razun tega, da garantira največjo pažnjo v tem pogledu, ne more prevzemati obveznosti za pomote, zamude in nedostavljenjo pošiljatev, ki utegnejo nastati.

Naravnost v Dubrovnik.

Vsem onim, ki žele potovati v stari kraj naznanjam, da odpluje parnik "Panonia" 31. marca t. n. iz New Yorka naravnost v Dubrovnik, Dalmacija.

Prostor na tem parniku si je treba preskrbeti čim prej. Vsek, kdor želi potovati s tem parnikom, naj se obrne osebno ali pismeno na nižje podpisane postavne poverjenika parobrodarskih družb.

Lucz Stefanac, Calumet, Mich.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Čiščoča ust,

Kakor tudi nosnice je potrebno, da se odvrnejo najsilneje kakor gripa ali influenca, katerih se je najbolj bati izmed boleznih, ki razsajajo po zimih. Vsi delci bodite pripravljene in imejte na roki!

Severa's Antisepsol

(Severa's Antisepsol). Rabi se za grgranje ali izpiranje nosnic vsak dan. Vporablja se tudi za protikuževalno izpiranje ran, obdobja in kožnih izpuščajev. Zdravilo pripravljeno iz čistih hripavost in pušča v ustih prijeten okus. Cena 30c in 20c davka, v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Slov. Am. Kat. Dr. Sv. Družine

S. K. P. D. na CALUMETU. Uradniki za leto 1920. Predsednik, Mike Klobučar Podpredsednik, Jos. D. Grahek. Taj. in zast. Math Strauss B St. 2409 Podtajnik, Joseph Grahek Blagajnik, John Shutte

Obdorniki za 2 leti: John Butala, Math Preblich in Jos. B. Metesh.

Obdorniki za eno leto: Alojs Gasvoda, Math F. Kobe, in John Kobe.

Bolniški obiskovalci so: Red Jacket in Newtown Math F. Kobe; Blue Jacket Albion Jos. B. Metesh, Za Yellow Jacket Alojs Gazvoda, Za Laurium: John Butala, Za Osceola: Joe Bahor, Za Raym baultown: John Butala, Za Swedeton: Math Likovich, Za Stari Tamarack, Tamarack No. 5. North Tamarack, Tamarack Jr. in Centennial: John D. Grahek. Maršal: Frank Gregorich, Poslanec M. Math F. Kobe.

V slučaju bolezni plača društvo svojim članom \$20.00 mesečne podpore za dobo 6 mesecev, ako bolezen traja dalj časa, dob član podporo od Družbe za nadaljnjih 6 mesecev po \$20.00 na mesec Vsa član se lahko zavaruje pri S. K. P. Družbi, za posmrtnino za \$400.00 ali 800.00 ob enem je zavarovan za izgubo roke, ali noge za \$300, za izgubo enega oka, tih pristov na roki ali na nogi \$150.00 in mesečni bolniška podpora \$20. na mesec, za nizke assess. od 1. do se razreda, od 70c do \$1.10 na mesec. Za natančnejša pojasnila se je obrniti na preds., tajn. ali blag.

Na Calumetu 24 let

W. E. Steckbauer

Izdelovalec UMETNIH SLIK

Cor-5th Oak Cesta

Phone 678-J Calumet, Mich

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860 Število zavarovalcev... 3,297.00 Sedanja rizika zavarovalnice... 3,729,959.00 Dividenda izplačana članom... 320,172.68 Požarne izgube... 151,250.42 dnevnostgotovini... 206,263.48

Naraščaj denarja v zadnjih sedmih letih.

1912.....	127,284.81
1913.....	429,067.45
1914.....	140,991.97
1915.....	156,150.60
1916.....	159,020.74
1917.....	179,829.38
1918.....	206,263.48

DIREKTORJI: Henry A. Kitti, predsednik, Oscar Keckonen, podpreds. John Waati, tajnik, O. K. Sorsen, podtajnik, Jacob Uitti, blagajnik Albert Tapani, pom. blagajnik, I. W. Fridodig, glavni upravitelj Mat. Iohela in William Johnson, b ornika.

Lično urejeni Palm Garden

Na razpologo vedno svež candy, fine smodke, prava evropejska kava, razne mehke pijače in lahke lunch.

Priporočam se rojakom v obilen obisk.

Peter Majhor, lastnik. Calumet, osma cesta.

DRUŠTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA. št. 2. S. K. P. Družbe. Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društva na Laurium. Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. John Sustarsicha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1919 Jakob Wertin, predsednik, Josip Režek, podpredsednik Jos R. Sedlar, tajnik John Šušarič, blagajnik

ODBORNIKI ZA ENO LETI: Jacob Zimmerman Matt Stubler John Vogrin in John Gršič,

ODBORNIKI ZA 2 LETO: Martin Straus Josip Simonich John M. Stariha Frank Sedlar. Maršal: Jacob Zimerman, Poslanec: Jos. R. Sedlar. Bolniški obiskovalci: John Sustarsic za Laurium; za Raymbaultown in okolice: Martin Straus za Red Jacket in okolice Jos. R. Sadler

V slučaju bolezni plačuje društvo Bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadalnjih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Cela smrtnina je \$800.00 oziroma \$400 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadalje plačuje družba tudi razne poškode z gubo rok, nog, tokočes i. t. d. K obilnemu pristopu vabi

DRUŠTVO SV. PETRA. št. 30 K. S. K. J. v Calumetu. Ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvorani slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Mihael Majerle. Podpredsednik, Peter Zunic. Tajnik in zastopnik, Frank Vesel Zapisnikar, John R. Sterbenz Sr. Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO: John Musich, John Lamut, John R Sterbene.

ODBORNIKI ZA 2. LETI: Math Pugel, Mike Klobučar, in Frank Beničič.

Bolniški obiskovalci. Za Red Jacket, Blue Jacket in Newtown in Albion loc: Math Pugel 4237 — 11th St. Za Yellow Jacket, Laurium: Jos Vidosh, 106 S. Pewabic St. Za Raymbaultown Osceola Swedeton: Frank Vesel 2311 County Road. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O Majerle, 28 — 7th St. Tamarack.

Maršal, Peter Hrebec. Poslanec, Math F. Kobe, Vrtar, Math Anečič, Porotniki Nick Mrak, Frank Beničič in Mike Sterk K obilnemu pristopu vabi

Dajte na stran vse druge Fonografe!

Prisel je čas, da ima vsakdo ta fonograf samo za \$8.75. Le poglejte ta krasni stroj. Kaj ste še kedaj čuli, da je kdo dobil kak podobnega za tako nizko ceno? Ne, in tudi nikdar večne boste imeli prilike, da bi dobili tak

fonograf za tako ceno, kakor vam mi danes ponujamo. Ta fonograf je močno napravljen, krasno izdelan, igra male in velike plošče — vakrat z enim navijanjem. Glas je močan in azločen kot pri dragih masinah. Ta fonograf je ako priračen

ne težak-povsed ga lahko vzamete, na piknik, v ložo, k prijateljem ali kamor koli želite. Vsek, kdor namerava iti v Evropo, bi ga moral imeti—vzamete ga lahko na vlak, na parnik, igrate lahko kjer hočete in ko ste v Evropi, se lahko razveseljete vi sami, ampak vaša družina in prijatelji na vesnih boste razveseljevali ne samo vi, ampak vaša družina in prijatelji na vesnih ljudje seznanijo z našimi fonografi, jih prodajo pred t vrnitvsko ceno — toda samo dva tisoč za \$8.75. Kdor nam pošlje ta glas in pa naročilo za fonograf takoj, dobi ZASTONJ pet plošč in 100 igel. Kdo naroči dve ali več, ni ne dobi za vsako 8 plošč in 200 igel ZASTONJ. Mi ne prašamo za denar, pošljete nam samo ime in naslov in en dolar kot aro, drugo boste plačali, ko bo nešeno na dom. Iz Kanade in zunaj mej Zdr. Dav nam pošljite čenar na prej. Nikdar več ne boste imeli take prilike, zato se je poslužite in pošljite takoj svoje naročilo na:

Union Practical Co. Dept. 353, 1065 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Slovensko Narodno Podporno Društvo JUGOSLOVAN.

Štev. 390 S. N. P. J. Calumet, Mich. Mesečne seje vsako drugo nedeljo ob 2 uri popoldan v cerkveni dvorani.

URADNIKI: Predsednik, John Klobučar Podpredsednik, Jos. Dragman Tajnik, in zapisnikar, And. Gombach Blagajnik, Jos. Gazvoda

ODBORNIKI: Louis Gazvoda, Jos. Bolte, Alojs Jenič, Frank Šušaršič, Jos. Klobučar in Jos. Nyvak.

Uruštvo sprejema člane in članice do starosti petdeset let. Članstvo se lahko zavaruje do 1500 dol. posmrtnine in tri dol. dnevnne bolniške podpore. Člani do 40 let se poljubno zavarujejo do gori omenjene svote. Od 40 do 45 leta za 600 smrtnine in 2 dol. bolniške podpore. Od 45 do 50 za 150 dol. smrtnine in dolar bolniške podpore. Otroci se sprejmejo v mladinski oddelek cenejo kakor pri kake zavarovalni družbi, po lestnici mladinskega oddelka. Rojaki pristopajte v največjo in najboljšo slov. organizacijo v Zjed. Državah.

K obilem pristopu vabi ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich. Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 ur zjutraj v prostorih dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva za leto 1919 so: Pred. Jos. Plantz Podpred. Math Strauss Prvi taj. in zastop. John D. Zunic Zapisnikar: John Henich. Blagajnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA ENO LETO: Anton Geshel, Mike Sunich Jr, in John Henich

Obdorniki za DVE leti: Math Kobe Jr. Mike Majerle in Martin Straus Maršal in Poslanec: George Strucel. V slučaju bolezni se najprej oglaste pri tajniku John D. Zunic 4098 Cone St. Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1 n \$2 na dan takoj od prvega dneva. Ako bolezen traja nad sedme dni. Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh rok, nog ali očes \$800. V slučaju smrti plača članom (icam) prvega razreda \$1500, drugega razreda \$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250. Vsi oddaljeni člani pa zamorej svojo bolezen pismeno naznaniti isti dat ko zbolijo.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

FONOGRAF in 5 plošč samo \$8.75

WIND MACHINE TO LEFT SPEED REGULATOR

Hudi Časi.

-Povest.---Spisal Fr. D.-

"Miha Rotar, koliko so vam plačali Francoze, ko ste jim vozili cel teden živež iz Ljubljane do Novega mesta?"

"Ne krajevarja ne", hudoval se je kmet; "se tepan bi bil kmalu, ko sem zalteval denar".

"In vam, Jurij Matorec, so zažgali Francoze hlev. Koliko ste dobili odškodnine?"

"Vesel bom, če me pustite zana-prej v miru", odvrnil je ta in zaklel.

"Taka je nova vlada", sklepa je Apert in navduševal zopet ljudi za starega cesarja in za staro vlado, da so pozabili pastirskega jista in župnikovih sesedij in burno pritrjevali, ker se jim je tožilo po starih navadah in so sovražili novo vlado. Naročat jim je Apert, naj se preskrbljujejo z orožjem, ker ga bodo nemara kmalu potrebovali.

"Sedaj bi bil čas!" menil je Sinur, "ko so se uprli Metličani in Kočevci in ko je odšel general iz mesta." Apert je ugovarjal, da niso še ugodne okoliščine, da jim bode sam poslal poročilo, kadar bode čas. "Vsi za jednega, jeden za vse!" klical je možem za slovo. "Pokažimo svetu, da teče moška kri po naših žilah! Vzdignite se vsi kakor jeden mož, kadar se vam da znamenje!"

"Kdor ne pojde", klical je Sinur za odhajajočimi kmeti, "temu zažgemo hišo!"

Apert je bil vesel, da so se kmetje hitro razšli, ker skrbelo so ga župnikove besede. Ovrtnik mu je postal tesen, in vroče mu je prihajalo, če si je mislil, da ga res zatoži. Kaj je bilo storiti? Kakor bi uganil njegove misli Sinur, vprašal ga je, kaj hočejo storiti z župnikom. Kaj da misli Sinur, to je Apert dobro čutil; a ni še hotel misliti, da bi bilo treba skrajnih sredstev. Neverjetno se mu je zdelo, da bi šel župnik še ta večer v mesto, in jel si je domišljevati, da ga je samo strašil. A vendar je poslal za vsak slučaj dva izmed Sinurjevih tovarišev po bližnici proti mestu, da bi prestregla župnika in ztrnila mu daljšo pot. Sam pa je hitel v Mirno peč v župnišče.

Premišljeval je, kako bode stavljal besede in izgovarjal in opravičeval se, kako bi skrnil za blaga načela svoje namene. Miril je notranjo razburjenost in vabil si prijazen smeh na usta, ko je potrkal na vrata župnikove sobe.

Župnik je hodil zamišljen po sobi in se zganil, ko je stopil predenj Apert. Moža sta si zrla v oči, kakor bi hotela iz njih brati srčne misli. Vsedla sta se k mizi, in razodel je Apert svojo željo, poravnati nesporazumljenje, ki se je vrnilo proti njegovi volji mednja: da on nikakor ni hotel nahujskati ljudij h kakemu nepremišljenemu početju; da hoče le živo ohraniti v srcih avstrijsko zavest; a dokler traja mir, dokler se ne približa avstrijska vojska, da ni misliti na upor.

"Vi morebiti ne mislite, gospod komisar", odgovoril je župnik, "a ti ljudje, katerim govorite, so preprosti: s palicami bi šli nad francoske topove, v gotovo smrt, če tudi ne morejo doseči prav nič. Ah se vam ne smilijo? Če se pripeti nesreča in se dajo zapeljati, kdo bo trpel? Vi se bojete umakniti o pravem času; oni hajduki, ki so stali poleg vas, nitnajo izgubiti ničesar; še jih Francoze danes postrele, ne bo Avstrijcem treba jutri jih obešati. A kmetje, kmetje! Če jim požgo Francoze hiše in gospodarska poslopja, kaj bodo počeli čez zimo! Če ubijejo Francoze odraslega sina, kolika nesreča za družino: in kaj še, če ubijejo očeta, ki bo ostavil ubogo vdovo in kopicu nedoraslih otrok! Gotovo še niste slišali nikdar jo-

kati shot na grobu staršev, sicer ne bi bili tako brezsrčni. A če bi bilo količkaj upanja zmage, rekel bi: v božjem imenu! A tu imate tolpo brez pravega orožja, brez vaje, ki ne razumeje nič o vojevanju, in kar je najhujše, brez vodstva. Kdo jim bo veleval kdaj naj udarijo, kdaj naj se umaknejo? Naši grajščaki? Da, če bi bili taki kakor Poganiški, ki je vodil svojo četo oboroženo in preskrbljeno na Koroško in zopet nazaj in srečno se umaknil z njo na Hrvaško! A kajšni so drugi! Minuli so časi, ko so gospodovali toč baroni Ravbarji in stari Turjačani. Sedanja gospoda se briga največ le za to, da ji kmet tlako dela in daje desetino. Ptujca je narodu in narod njej; mi živeti se ji ne ljubi med ljudstvom, in govori vse jezike sveta, le domačega ne. Ne govorite mi o Tirolcih! Oudi je bramba dežele lahka, vse drugače kakor pri nas; ljudstvo je vajeno orožja, katero je pa našim kmetom pobrala gospoda, in kmetje tam niso bili tako sami sebi prepuščeni, brez zveze z vojaštvom, z gosposko, z meščanstvom, kakor jih vidite tu. Menite-li, da bodo domači meščanje potegnili z njimi, če se upro? Veseli bodo morali biti kmetje, če bodo imeli samo Francoze proti sebi in ne tudi meščanov. Zatorej, gospod komisar, meni pravi moja vest, da ne smem pustiti, da bi se hujskalo ljudstvo, ko se je sklenil mir."

"Tu moja roka", dejal je Apert. "Prepričali ste me. Dokler traja mir, pustimo ljudi pri miru! Brez zamere!"

"Nič zamere. Če ne pridete več begat ljudij, bodi vse pozabljeno. Hujskanja pa ne trpim več."—S kislim smehom na ustih se je poslovil Apert, vesel, da je dobro opravil, in hud na župnika, ki se mu je bil tako postavil po robu. Birk je bil šel med tem z novimi znanci po konja. Pripovedovali so mu ti svoja junaštva, zvršena po raznih kmečkih hišah in župniščih. Sinur pa je vedno godrnjal, zakaj ne bi ndarili sedaj na Francoze, ko sta jih komaj dve kompaniji v mestu in so meščanje nanje hudi: taka prilika da se ne vrne več, komisar Apert da je strahopetec. Popraševal je Sinur, če je ostala francoska vojna blagajnica v prostiji, in če prenočuje vojaški poveljnik vedno v mestu. Med tem je bil prišel Apert; tudi temu je zašel navdušeno opisovati preugodno priliko, ki bi se ne smela zamuditi. Apert ga je kratko zavrnil, naj potrpi, in hitro zasedeal konja, da se je ognil daljšemu razgovorjanju.

V mraku sta jezдила Apert in Birk domov in oba molče premišljevala dogodke prošlega dne. Birku se je dozdevalo počenjanje Apertovo smelo in skoro brezvestno; Aperta pa je jezil ngovor župnikov in prigovarjanje Sinurjevo.

"Sedaj pa se gremo zopet navduševati za Francoze", posmejal se je nopoulos Apert.

"Jaz se vam čudim", dejal je Birk polglasno.

"Kdor je pameten", razlagal je oni, "ta misli na prihodnje dni. Meni treba francoskega navdušenja, da se mi ne zameri kdaj av-

strijsko domoljubje, in narobe."

"A kaj vam gre prav od srca?"

Apert se je zasmejal in opomnil, da je srečno vedno slab politik, ki ga ni poslušati.

Prišla sta v mesto, ko se je las pripravljala mestna godba, da zagode podoknico francoskemu oblastvu. Po trgu se je setala velika množica praznično oblečenih ljudij, ki so prišli poslušat godbo. Menili so se o prestanih stiskah in smejali se; ta in oni se je spomnil zaprtega Gregoriča in ugibal, kako bode pač kaznovan.

"Kakih par sto frankov bo plačal", dejal je jeden.

"Naj plača; ta lump!" pristavil je drugi s tisto ljubeznivostjo, ki je prirojena človeški naravi.

zagode podoknico francoskemu oblastvu. Po trgu se je setala velika množica praznično oblečenih ljudij, ki so prišli poslušat godbo. Menili so se o prestanih stiskah in smejali se; ta in oni se je spomnil zaprtega Gregoriča in ugibal, kako bode pač kaznovan.

"Kakih par sto frankov bo plačal", dejal je jeden.

"Naj plača; saj ima!" pristavil je drugi s tisto ljubeznivostjo, ki je prirojena človeški naravi.

VII.

Svetovalec Gregorič je sedel zaprt v prithčni sobi z omrežerim oknom pri okrožnem glavarstvu; žena njegova pa je tekala v bridkih skrbih od glavarja do vseh treh kanonikov—prošta takrat ni imela novomeška prošnja—, od francoskega tajnika do mestnega župana in do drugih veljakov in prosila za svojega moža. Tolažili so jo, naj se nikar ne boji, in ji obetali pomoč.

Zatožen je bil Gregorič pred vojnim sodiščem, da je rusil javni red, hujskal k upor in prikrival strelno orožje. Preiskovanje se je pričelo in klicale in zaslislale so se priče proti njemu. A največ teh prič ni nič slišalo, nič videlo, ampak sklicevali so se na policaja Jerneja Korenčka. Ta je prišel v veliko stisko; slaba vest ga je gonila po mestu od hiše do hiše zatrjevati, da ni nikdar nič govoril proti Gregoriču, in prosil, naj se tako izpove, in preklicavat, kakoli je govoril. Nekatere je preprosil; a drugi so ga grdo zavračali. Korenček je moral za pričo. Vprašan, ali je res govoril, da je videl Gregoriča, ko je pribijal hujskajoče pozive, jel je tajiti; a ko so ga postavile priče na laž, priznal je, da je pač govoril, a da se je lagal, in da je bilo tisto noč tudi pretenu, da bi bil mogel koga videti. Toda, kar se ni bilo prigodilo Korenčku še nikdar, to se je zgodilo tedaj: gospodje niso hoteli verjeti, da se laže. Ako bi bil zatožen kdo drugi in ne mestni svetovalec, Korenček bi si bil že pomagal, a tu, ko so se vlekli gospodje za tiste neumne besede, ki jih izreče človek brez premisleka, tu je bila sila velika. Sklical se je Korenček na župana, kateremu je bil povedal takoj tisto jutro, da ne zna za zločinca. Ni še pomagalo. Sedaj je nastopil Korenček zadnjo trnjevo pot in začel pokazovati sam avo "alibi", da tisto noč sploh ni nič stražil po mestu

(Dalje prihodnjic.)

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda oovišanje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko oovišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsledtega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izhaja izloodea. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezni povzročajoče otrpnenja prebavnih organov. Trinarjev izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnahin trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinarjev labretolij preobložen do skrajnu moči v izvrševanju naročil za lekarnar in državne zaloge zato so prenalili; z naročili družih lrgovca zdravili in leka se gaor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV
LINIMENT

prodira do sedeža bolečin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji putiki; otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Do bi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

"SLOVENSKE NOVICE"

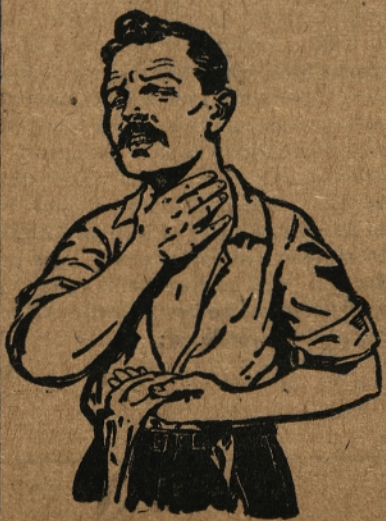
211-7th. St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsacega Slovenca, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influence.

Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitev s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno obvezo. Ne izpostavljajte se potom zanamarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 35 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorniško znamko

"SIDRO"

Ne jemljite nadomestil ali posnčkov.

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway, New York